

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

§. 2. Alia deuotionis exercitia

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

respicias Deū tecū ibi præsentē. Cū eo loquere, tuasq; propone necessitates; supplex orans, vt abscondat te intra se, ne quid accedat, quod te perturbet.

S. 2. *Alia deuotionis exercitia.*

EADEM QUIES & recollectio procuranda etiam est in reliquis vite contemplatiuæ exercitijs, quæ cōmiserantur & fouent ipsam orationem, suntq; valde propria Religiosorum sequentium partem Mariæ, de qua dicitur, quod a *sedens secus pedes Domini audiebat verbum illius*. Id quod teste S. Thoma varijs perficitur exercitijs. *Primum* est audire conciones aut exhortationes spirituales, quæ fiunt de more in Religionibus, accommodatæ ipsi Religiosis. Quemadmodum enim Christus D. N. duobus concionum generibus utebatur; alijs toti plebi communibus, quibus & ipsi Apostoli fruebantur; alijs verò specialibus ad solos discipulos spectantibus, in quibus ea docebat, quæ ad ipsos spectabant: vt videre licet in prolixo illo sermone, quem habuit in cænaculo: quo eos est consolatus, animauit, ac docuit quæ pertinebant ad *mutuam inter se dilectionē*, ad custodiam mandatorum suorum, ad fiduciam, & frequentiam orationis, alijsq; valde perfectæ. Ita etiam præter publicas conciones, quæ ad populum Christianum habentur in Ecclesijs, refert plurimum, esse alias magis particulares pro solis Religiosis, siue viris siue faminis: quibus stimulentur ad proprii status perfectionem; & nominatim ad eam, quam Christus Dominus noster in prædicto post conam sermone commendauit. Et huiusmodi exhortationes ita sunt audiendæ, quasi ipsemet Christus eas haberet. Ipse enim ad cor loqui solet verba, quæ aure percipiuntur; & seminat semen suum in terra bene culta, vt fructū proferat centuplum; proficiendo quotidie in ea perfectione, quā profiteretur.

Ad idem exercitium spectat etiam familiaris cum Prælati, aut Confessarijs, aut spiritualibus Partibus collatio & comunicatio: quæ utilior esse solet; & quasi gradus quidam ad familiaritatē cum ipso Deo. Nam (vt S. Greg. ait) generales sermones & exhortationes, quæ habentur ad multos simul, nō semper sunt ad eō accommodatæ necessitati cuiusque: sicut illa, quæ sit priuatim ab eo, cui talis necessitas est nota, suamq; exhortationem dirigit ad subueniendum ei. Quamobrem Christus Dominus noster non solum prædicabat in Synagogis, in montibus alijsq; publicis locis; sed accedebat etiam interdum ad particulares domos, vbi documenta & consilia tradebat valde proportionata eorū necessitati. Et ipse Apostolus fatetur, se *docuisse publice & per domos, nocte ac die, & monuisse unumquemq;* prout cuiq; expediebat. Huiusmodi particularis instructio est, quæ procul dubio maximè prodest ad vitia ex radice curanda, & virtutes eius statū proprias inserendas. Ex quo apparet ingens Religiosorū bonū: vt qui intra domū suā medicum habeat, qui eis medeat; Magistrum, qui doceat; Consiliarium, qui consulat, Con-

fessarium,

v. Lu. 10. 39.

I.

2. 2. 7. 180. 4

3. 114. 4.

b. Ioa. 13. 34

2.

3. par. Pass.

c. 1.

4. Act. 20.

31.

cessarium, qui eorum peccata audiat, & ab eis absoluat; & spiritualem Patrē, à quo in ijs suis exercitijs dirigantur. Et quod sæculares ex domibus suis ad Religionē accedūt, in qua sunt viri eminentes ad hæc officia præstāda, vt cū eis de suis necessitatibus agant: id inquam Religiosi habēt intra suas portas, & ad manum. Semper enim & in singulis Conuentibus habet prouidentia Diuina aliquem, vel aliquos: qui Duces aliorum esse possint, cum illorum magno solatio. Esset autem valde dolendum: si domestici non vterentur bono. quod externi apud ipsos quærunt, & inueniunt. Quibus aptatur quod Saluator noster dixit suis ciuibus in Nazareth: *d multos leprosoz fuisse in Israël sub Eliseo Propheta & neminem eorum mundatum esse*: quia nemo ad eū accessit: nisi Naaman Syrus, qui à remotis Syriæ partibus venit, vt sanitatē peteret, quam obtinuit. Ita vos non vultis fructū ex mea doctrina capere: quem homines reliquarū ciuitatū cum magno suo cōmodo accipiunt. Agnoscat igitur Religiosus bonū, quod intra suā domum habet; audiatq; cum spiritu doctrinā Patris, & Magistri, quē Deus illi assignauit; & confidat Sapientiæ diuinæ: quod per eos docebit ipsū, quod magis ei expediet, vt perfectus euadat.

ALIVD spirituale exercitium, in quo etiam auditur verbum Dei, est lectio factorū ac piorum librorum: quæ etiam est valde propria Religiosorū æquumq; est, eos habere destinatum tempus ad eam, sicut ad orationē. Iuxta sententiam. n. Sanctorū: quemadmodum in oratione nos cum Deo colloquimur: ita in lectione Deus loquitur nobiscum: & quod liber omnibus dicit, sensim applicat & accommodat internè ei; qui, vt oportet, ipsū legit. Et quemadmodum valde periti & eruditi viri quotidie aliquid legunt in libris suarum facultatum; vt vel aliquid discant, vel memoriā renouēt eorū, quæ didicerunt: ita & multò ampliùs perfectionis studiosi debent quotidie in libris spiritualibus legere. Et quamuis id non faciant, vt veritates aliquas nouas addiscant: cōferet tamē lectio illa ad nouas illustrationes, noua sensa, affectus virtutum, nouam famem ac sitim rerum æternarū à Deo obtinēda. Meminerit Religiosus, quod hoc ipsum nomen monet, quantam huius exercitij curā habere debeat. Nam (vt S. Isidorus ait) illud nomen deducitur à relegēdo: quia (vt explicat S. Thomas) frequenter debet legere, & in corde suo ea euoluere, quæ ad cultum Dei & propriam statūs sui perfectionē pertinent. Legat igitur primū in libris; & postea, quæ legerit, ruminet ac meditatione digerat; & ipsa imitatione in cor & viscera sua immittat.

VENIAMVS ad alia exercitia circa Sanctissimum altaris Sacramentum: quod est supremus deuotionis ac perfectionis fons; quā tribus vijs cōmunicat: per ipsam sc. sacrā cōmunionem, per Sacrosanctū Missæ Sacrificium, & per visitationes, quæ fiūt in ipsa Ecclesia: cū nos in eius cōspectu colloca-mus. In omnibus autē his modis præferūtur cæteris Religiosi; etiā nō Sacer-

d Luc. 4. 27

3.

D. Aug. in Psal. 69.
D. Isid. lib. 3. de summo c. 1.
S. Bern. ser. 40. ad sororē

Li. 10. Ethi mol. c. 17.
2. 2. q. 81. a. 1

4.

dotes: eò quòd supremū hunc Dominū habeant hospite, & cōtinuum habitatorē intra domos suas: vt nō sit eis opus, sicut sēcularibus, ex proprijs domibus exire, vt ad templū se conferant. Ideoq; Religiosi possunt facillimè sacrū Missæ quotidie audire; & sēpius in die visitare, & orationē suā coram Sanctissimo Sacramento habere, & diutius in Ecclesia hærere, ac frequentius, quā sēculares, communicare: castitas enim & eius statūs perfectio ad id inuitat; vt expressè S. Dyonisius docuit, dicens: monachis dari consueuissè sacram Communionem in ipso suo ingressu: vt intelligerent: alio, quā sanctus Populus, modo, ad Cōmunionis Diuinæ participationem se admittendos hoc est, quòd debeant frequentius communicare, quā iusti Sēculares. Si enim ad eò fuit fortunata domus Zachæi, propter vnicū Christi Domini nostri in eam ingressum: & castellum Bethaniæ, domusq; Marthæ & Mariæ, ob frequentem ad eam accessum eiusdem Domini: quantò felicitior erit domus Religiosorum, ad quam idem Dominus quotidie ingreditur; & continuè in ea habitat cum eadem charitate, & omnipotentia, qua ad illa loca accedebat? O quā aptè Religioni accommodatur, quod sit domus Zachæi: quod significat iustificatum, iustum aut purum: est siquidē domus animarum iustarum, mundarum ac iustificatarum per diuinū huius Sacramenti præsentiam: cuius virtute e *salus huic domui facta est*, & habitantibus in ea, qui ipsum honorāt, & venerantur, eiusq; regia præsentia fruuntur. f. *Beatus* inquit Scriptura diuina, *homo qui audit me, & qui vigilat ad fores meas quotidie, & obseruat ad postes ostiū mei. Qui me inuenerit, inueniet vitam, & hauriet saluē a Domino.* Quomodo igitur non erit beatus Religiosus, qui potest quotidie vigilare in ipsa domo, in qua Sapientia incarnata habitat: licet velo Sacramenti tecta? Nam verè, qui viua fide eam visitat, & inuenit, eiusq; præsentia fruitur: inuenit vitam & salutem spiritualem, fitq; omniū suorum votorum cōpos. Gaudeat igitur Religiosus, bonaq; sorte, quæ ei obrigit, fruatur tribus illis modis, quibus sanctissimū Sacramētum dona sua communicat. De hoc. n. iustitiæ Sole intelligitur, quod dixit Ecclesiasticus; *g. tripliciter Sol exurens montes, radios igneos exsufflans, & resurgens radijs suis, obruciat oculos.* Montes sunt Religiosi ob Sanctitatis celsitudinē, quā profitentur: hos exurit Sol iustitiæ radijs accensi sui amoris tripliciter: nunc per ipsam cōmunionem, cū eam suscipiunt; nunc per sacrū Missæ: cū eam audiunt; nunc per orationē: cum ipsum Sacramētū visitat, & in eius præsentia se cōstituunt; quod licet tectum nube specierum Sacramentalium: tantum tamen ex se emittit splendorem cœlestibus suis illustrationibus, vt intellectus obumbret, & oculos curiosos obrucet: vt sese dedāt & subijciant, crēdēdis eius diuinis mysterijs.

Superest adhuc exercitiū aliud spirituale valde vtile: *Examen* sc. conscientie quotidianum: est. n. hic modus quidā practicæ orationis: cuius finis est

cognitio

C. 6. de Ecc.
Hierar. p. 3.

S. Hieron. de
nomi. Hebr.
in Matth.

e Luc. 19. 9.
f. Prou. 8. 34.

g. Eccl. 42. 4.

f.

cognitio sui ipsius, suarumq; culparum & imperfectionum; ut aliis in humilitate fundetur, & cordis puritate obtineat, ut se ad Confessionem præparet, & admissos defectus emendet, & in futurum abstinat, & in suo profectu spirituali ulterius progrediatur. Et sic executioni mandatur, quod faciebat David: *h meditatus sum nocte cum corde meo, & exercitabar & scopebam spiritum meum.* Hæc enim meditatio non sistit in inveniendis peccatis; sed cor ipsum excitulat, ad sentiendum dolorem ac detestationem eorum, & ad purgandum spiritum; eijciendo ex eo huiusmodi sordes, ut ita mundus remaneat. Quod si adsit ad culpam aliquam valde addictus affectus, ut solet ærugo ferro adherere; alia lectio habet: *limabam spiritum meum*: ideoque talem affectum limare debet, & à suo spiritu euellere, adhibita lima mortificationis: ne novas iterum culpas eructet. Hic orationis modus est accommodatus temporis vespertino, finit is scilicet totius diei actionibus. Quamvis maioris esset perfectionis, si adhiberetur ad finem actionum præcipuarum: quasi illas reuidendo, ut defectus in eis admissi facilius deprehendantur. Aut saltem bis, aut ter in die, ad maiorem puritatem consequendam. Sed quoniam pro his omnibus exercitijs alibi tradidimus documenta magis particularia: ibi licebit Religioso Lectori ea videre, si cupiat vtiliter ea peragere.

CAPVT XVI.

PERFECTIO RELIGIOSORVM IN CORRIGENDIS aliorum defectibus, & acceptanda suorum correptione.

MEDIORVM, QUÆ RELIGIO, AD SVI CONSERVATIONEM, & filiorum suorum perfectionem obtinendam, habet; illud est vltatissimum, valdeque necessarium: correctionis scilicet, ad reparandas & præueniendas culpas ac defectus contra votorum ac Regularum obseruantiam, de quibus hæcenus egimus. Quamuis autem de hoc medio fusiùs actum sit in Tomis præcedentibus, eò quòd omnibus Christianis cuiusuis status commune sit: nunc tamen id præponemus, quod est Religionum, magis proprium: in quibus ordinariè sunt constitutæ Leges ac Regulæ obseruandæ in ipsa correctione, & punitione defectuum: eò quòd, attenta humana imbecillitate, illa sit valde necessaria: cum Sapiens dixerit: *a Septies in die cadis Inustus*; Et S. Iacobus Apostolus dixerit: *b in multis offendimus omnes*, Sed quoniam huiusmodi Regulæ, & consuetudines pro varietate Religionum, variæ sunt ac diuersæ: operæ pretium erit vnam quandam hic ponere ex ipso Sacro Euangelio desumptam: in qua minimum debent omnes conuenire; & ex eadem deduci poterunt particularia, quæ ad singulas Religiones pertinet. Ita igitur Christus Dominus: *c si peccauerit in te frater tuus, vade, & corripe eum inter te, & ipsum solum: si te audierit*

Tom. 1. tra. 3
c. 9. & To 2
tra. 3. c. 5.
ac sequ. &
Tra. 4. c. 6

a Pro. 24. 16
b Luc 3. 2.

c Mat. 18. 15